

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ
ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ
ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ
ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μάρτιος 2018

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός αυτού του σχεδίου ενεργειών είναι η αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης από επικείμενη καταστροφή λόγω δασικής πυρκαγιάς στις περιοχές του Δήμου Θεσσαλονίκης που γειτνιάζουν με το περιαστικό δάσος του Σείχ-Σου.

Οι ενέργειες που θα γίνουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δήμου Θεσσαλονίκης αποβλέπουν:

α) Στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών καθώς και στην παροχή υπηρεσιών και μέσων για την οργανωμένη απομάκρυνση των ατόμων που θα χρειαστεί να εκκενώσουν τις περιοχές διαμονής τους.

β) Στην λήψη των απαραίτητων μέτρων προκειμένου να διατηρηθεί η ψυχραιμία των πολιτών και να περιορισθούν κατά το δυνατόν οι επιπτώσεις στον κανονικό ρυθμό των λειτουργιών της πόλης.

II. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΩΡΑ

1. Οι τεχνικές και οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου καθορίζουν το προσωπικό με το οποίο θα συνδράμουν στις επιμέρους δράσεις που θα υλοποιηθούν και προκύπτουν από τις αρμοδιότητες τους, βάσει της ικανότητας τους σε έμπυχο δυναμικό και μέσα, που διαθέτουν για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης του πληθυσμού.

2. Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας αποστέλλει καθημερινά στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες το δελτίο πρόγνωσης καιρού & τον χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, κατά την αντιπυρική περίοδο και μεριμνά για τη συγκρότηση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 του Ν. 3013/2002.

III. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ

Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής:

1. Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος προς τον Δήμαρχο.

2. Άμεσος καθορισμός σημείου συγκέντρωσης φορέων που κύρια εμπλέκονται (Π.Υ, ΕΛ.ΑΣ, ΕΚΑΒ, ΟΑΣΘ, κ.τ.λ) από το αρμόδιο όργανο που έχει την ευθύνη για τη λήψη της απόφασης. Επισημαίνεται ότι η ενέργεια αυτή, δεν αποκλείει την επιτόπου σύγκληση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.), εφόσον η εξέλιξη του φαινομένου το επιτρέπει.

3. Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση ή μη, από τον Δήμαρχο.

4. Ενημέρωση κοινού, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνση του .

Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες:

- Ποιός έλαβε την απόφαση και ποιός έχει την ευθύνη εκτέλεσης της.
- Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής εκκένωσης (μερικής ή ολικής), καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτήν.
- Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, παιδιά, ηλικιωμένοι, κτλ).
- Να προσδιορίζει που και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.
- Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.

- Να κατονομάζει τις ασφαλείς οδούς διαφυγής καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορεί να επακολουθήσουν, σε περίπτωση απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
- Να αναφέρει τη διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
- Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία τα Μ.Μ.Ε. να αναμεταδώσουν τη σχετική ανακοίνωση συμβάλλοντας στη δημιουργία μιας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Ωστόσο πέραν των Μ.Μ.Ε., τοπικής ή πανελλαδικής εμβέλειας, που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την λήψη απόφασης και έναρξη της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τούς κινδύνους που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή. Οι μέθοδοι αυτοί είναι: Ενημέρωση πόρτα – πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δυο μεθόδων. Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί από την Δημοτική Αστυνομία.

Ένα άλλο πλεονέκτημα, που παρέχει η ενημέρωση με τις μεθόδους αυτές, είναι και η δυνατότητα άμεσης καταγραφής των πολιτών που επιθυμούν να απομακρυνθούν αλλά δε διαθέτουν δικά τους μέσα ή χρειάζονται ειδική φροντίδα για την μετακίνησή τους (ασθενείς, άτομα με κινητικά προβλήματα κτλ). Οι πληροφορίες αυτές θα οδηγήσουν σε ορθολογικότερη εκτίμηση των μέσων που απαιτούνται για την οργανωμένη απομάκρυνση.

5. Επιμέρους ενέργειες του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί ,πρέπει να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, πριν τη δημοσιοποίηση της απόφασης, υπό το γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση.

6. Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων, μετά από σχετική απόφαση, του οργάνου που έχει το γενικό συντονισμό.

7. Καταγραφή και αποτίμηση έργου από τον υπεύθυνο Πολιτικής Προστασίας.

Έργο του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας είναι η οργάνωση, ο σχεδιασμός και ο συντονισμός όλων των Δ/σεων του Δήμου Θεσσαλονίκης για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που ενδεχομένως προκύψουν στην πόλη μας.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

A) Διεύθυνση Ανακύκλωσης και Διαχείρισης Αστικών Απορριμμάτων (τηλ.κέντρο 2310 494500- 15192)

- Τμήμα Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων
- Τμήμα Καθαριότητας
- Τμήμα Διαχείρισης και Κίνησης Οχημάτων

B) Διεύθυνση Αστικού Περιβάλλοντος(τηλ.κέντρο 2313318360)

- Τμήμα Δασών-Δενδροστοιχειών και Φυτωρίων.
- Τμήμα Συντήρησης Κήπων.
- Τμήμα Κτηνιατρικής Υπηρεσίας και Ζωολογικού κήπου.

Γ) Διεύθυνση Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων(2313318300)

- Τμήμα Οδοποιίας και Οδικής Σήμανσης.
- Τμήμα Ηλεκτροφωτισμού και Φωτεινής Σηματοδότησης.
- Τμήμα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού.

Δ) Διεύθυνση Κατασκευών και Συντηρήσεων (2313 318400)

- Τμήμα Συντήρησης Σχολικών Κτιρίων
- Τμήμα Συντήρησης Δημοτικών Κτιρίων και κοινοχρήστων χώρων
- Τμήμα Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Ε) Διεύθυνση Κοιν. Προστασίας & Δημ. Υγείας (2310 509010)

- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των φύλλων.
- Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.

ΣΤ) Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας (2313 317936)

- Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
- Τμήμα Αστυνόμευσης
- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

ΔΑΣΟΣ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΑΓΑΘΟ ΖΩΗΣ

Το δάσος είναι φυσικό αγαθό ανυπολόγιστης αξίας για τον άνθρωπο. Η προστασία και η διατήρησή του αποτελεί καθήκον, υποχρέωση και προτεραιότητα κάθε κοινωνικού συνόλου και κάθε πολίτη ξεχωριστά. Αποτελεί έναν ανανεώσιμο φυσικό πόρο με ανεξάντλητες δυνατότητες για τη περιβαλλοντολογική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη ενός τόπου. Η σημασία και η αξία του εκφράζεται μέσα από τις διάφορες λειτουργίες του όπως :

- Παράγει το πολύτιμο και αναντικατάστατο οξυγόνο για τη ζωή μας ενώ παράλληλα δεσμεύει το διοξείδιο του άνθρακα .
- Μειώνει την ένταση των ανέμων και των θορύβων .
- Απορροφά και εξουδετερώνει διάφορες επιβλαβείς για τον άνθρωπο ουσίες .
- Επιδρά ευνοϊκά και ρυθμιστικά στο κλίμα μιας περιοχής .
- Βελτιώνει την ποιότητα του νερού και αυξάνει την ποσότητα των υπόγειων υδάτων .
- Συγκρατεί το νερό της βροχής και δεν το αφήνει να πέφτει με δύναμη στο έδαφος να το διαβρώνει και να δημιουργούνται καταστροφικές πλημμύρες .
- Χαρίζει αισθητική απόλαυση και παρέχει ιδανικές συνθήκες για σωματική, πνευματική και ψυχική υγεία .
- Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, διατροφή και διατήρηση πολλών ζώων .
- Εξασφαλίζει εργασία και απασχόληση σε μεγάλο μέρος του ορεινού και ημιορεινού πληθυσμού της χώρας .

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΔΑΣΩΝ

Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο των δασικών πυρκαγιών στη χώρα μας έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις με αποτέλεσμα σήμερα να αποτελούν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τα Ελληνικά δάση και σε πολλές περιοχές να απειλείται ακόμα και η ύπαρξη τους. Οι περισσότερες πυρκαγιές στα δάση είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας και οφείλονται στους παρακάτω λόγους :

- Πέταμα αναμμένων τσιγάρων και σπύριτων .
- Απρόσεκτο άναμμα και εγκατάλειψη εστιών φωτιάς μέσα ή κοντά σε δάση.
- Καθάρισμα χωραφιών με τη χρήση φωτιάς και χωρίς την λήψη των κατάλληλων προληπτικών μέτρων .

- Κάψιμο βοσκοτόπων.
- Εγκατάλειψη και κάψιμο σκουπιδιών .
- Σπινθήρες μηχανημάτων .
- Κάπνισμα μελισσών κλπ.

Η καταστροφή του δάσους από πυρκαγιά δεν μπορεί να αποτιμηθεί σε χρηματική αξία και είναι ανυπολόγιστες οι οικολογικές , κοινωνικές και πολιτιστικές της συνέπειες . Συχνά όμως πέρα από την καταστροφή των δασών έχουμε και τεράστιες υλικές ζημιές σε κατοικημένες περιοχές ή άλλες εγκαταστάσεις και ανθρώπινες δραστηριότητες .

Αν το σπίτι σας βρίσκεται μέσα ή κοντά σε δάσος ή δασική έκταση

- Δημιουργήστε μια αντιπυρική ζώνη γύρω από το σπίτι σας καθαρίζοντας και απομακρύνοντας σε ακτίνα τουλάχιστον 10 μέτρων τα ξερά χόρτα , τις πευκοβελόνες, τα ξερά φύλλα , τα κλαδιά κλπ.
- Κλαδέψτε τα δένδρα μέχρι το ύψος των 3 μέτρων , ανάλογα με την ηλικία τους και την κατάσταση των κλαδιών τους .
- Απομακρύνεται όλα τα ξερά κλαδιά από τα δένδρα και τους θάμνους .
- Μην αφήνετε τα κλαδιά των δένδρων να ακουμπούν στους τοίχους τη στέγη και τα μπαλκόνια . Κλαδέψτε τα έτσι ώστε να υπάρχει απόσταση τουλάχιστον 5 μέτρων από το σπίτι σας .
- Αραιώστε γύρω από το κτίσμα την δενδρώδη βλάστηση έτσι ώστε τα κλαδιά του ενός δένδρου να απέχουν τουλάχιστον 3 μέτρα από τα κλαδιά του άλλου . Για λόγους ακόμη μεγαλύτερης ασφάλειας και όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν , απομακρύνετε την δενδρώδη και θαμνώδη βλάστηση γύρω από το κτίσμα σε απόσταση τουλάχιστον 10 μέτρων .
- Μην τοποθετείται πλαστικές υδρορροές ή πλαστικούς οχετούς νερού στους τοίχους του κτίσματος .
- Προφυλάξτε εξωτερικά τα παράθυρα και τις γυάλινες πόρτες , τοποθετώντας παντζούρια από μη εύφλεκτα υλικά .
- Καλύψτε τις καμινάδες και τους αγωγούς εξαερισμού του κτίσματος με ειδικό μη εύφλεκτο συρμάτινο πλέγμα (σήτα) έτσι ώστε οι σπίθες να μην μπορούν να διεισδύσουν στο εσωτερικό του κτηρίου .
- Μην αποθηκεύετε εύφλεκτα αντικείμενα κοντά στο σπίτι .
- Αποφύγετε την κατασκευή ακάλυπτων δεξαμενών καυσίμου κοντά στο σπίτι σας .
- Τοποθετείστε τα καυσόξυλα σε κλειστούς και προφυλαγμένους χώρους .
- Προμηθευτείτε τους κατάλληλους πυροσβεστήρες και μεριμνήστε για την συντήρησή τους .
- Εξοπλιστείτε με σωλήνα ποτίσματος με μήκος ανάλογο της περιοχής που θέλετε να προστατεύσετε σε περίπτωση πυρκαγιάς .
- Μια δεξαμενή νερού , μια απλή αντλία που λειτουργεί χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα και ένας σωλήνας νερού , μπορεί να σας προστατεύσουν από την πυρκαγιά .

Πώς πρέπει να ενεργήσετε μόλις αντιληφθείτε πυρκαγιά

- Τηλεφωνήστε ΑΜΕΣΩΣ στο Κέντρο της Πυροσβεστικής (στον αριθμό κλήσης 199) και δώστε σαφείς πληροφορίες για την τοποθεσία και το ακριβές σημείο που βρίσκεσθε , καθώς και πληροφορίες για την τοποθεσία και το ακριβές σημείο που βλέπετε την πυρκαγιά .
- Περιγράψτε το είδος της βλάβησης που καίγεται .
- Προσδιορίστε την κατεύθυνση της πυρκαγιάς .
- Μην κλείσετε το τηλέφωνο προτού δώσετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες .

Αν η πυρκαγιά πλησιάζει

Τι πρέπει να κάνετε έξω από το σπίτι σας :

- Διατηρήστε την ψυχραιμία σας .
- Απομακρύνετε αμέσως όλα τα εύφλεκτα υλικά από τον περίγυρο του κτίσματος και μεταφέρετέ τα σε κλειστούς και προφυλαγμένους χώρους . Η ανάφλεξη τους μπορεί να συμβάλει στην μετάδοση της πυρκαγιάς στο κτίριο .
- Κλείστε όλες τις διόδους (καμινάδες , παράθυρα, πόρτες, κλπ) έτσι ώστε να εμποδίσετε τις καύτρες να διεισδύσουν στο εσωτερικό του κτιρίου .
- Κλείστε όλες τις παροχές στις συσκευές φυσικού αερίου και υγρών καυσίμων μέσα και έξω από το κτίσμα .
- Μαζέψτε άμεσα όλες τις τέντες που έχετε ανοίξει στα μπαλκόνια και τα παράθυρα του κτίσματος .
- Ανοίξτε την πόρτα του κήπου για να διευκολύνετε την πρόσβαση των πυροσβεστικών οχημάτων .
- Τοποθετείστε σκάλα στην εξωτερική πλευρά του κτιρίου έτσι ώστε να μπορεί να ανέβει κάποιος άμεσα στην στέγη του . Η σκάλα θα πρέπει να τοποθετηθεί στην πλευρά του κτιρίου που βρίσκεται αντίθετα από την κατεύθυνση που έρχεται η πυρκαγιά .
- Συνδέστε τους σωλήνες ποτίσματος με τις βρύσες που έχετε στο εξωτερικό του κτίσματος και απλώστε τους σωλήνες έτσι ώστε να καλύπτεται όλη η περίμετρος του .
- Εάν η ορατότητα είναι μειωμένη ανάψτε τόσο τα εσωτερικά όσο και τα εξωτερικά φώτα του κτιρίου για να γίνει περισσότερο ορατό μέσα από τους καπνούς .

Αν η πυρκαγιά είναι στο κατώφλι σας

Μην επιχειρείτε την εγκατάλειψη του χώρου σας , εκτός εάν η διαφυγή σας είναι πλήρως εξασφαλισμένη . Η πιθανότητα επιβίωσης σε ένα οικοδόμημα κατασκευασμένο από άφλεκτα υλικά είναι μεγάλη , ενώ αντίθετα είναι μικρή μέσα σε αυτοκίνητο το οποίο βρίσκεται σε καπνούς και φλόγες .

- Μπείτε μέσα στο σπίτι μαζί με όλη την οικογένειά σας και τα κατοικίδια ζώα σας.
- Κλείστε καλά όλες τις πόρτες και τα παράθυρα και φράξτε όλες τις χαραμάδες με βρεμένα πανιά για να μην μπει καπνός στο εσωτερικό του κτιρίου .
- Απομακρύνετε τις κουρτίνες από τα παράθυρα .
- Απομακρύνετε προς το εσωτερικό των δωματίων τα έπιπλα που βρίσκονται κοντά στα παράθυρα και τις εξωτερικές πόρτες .
- Κλείστε όλες τις ενδιάμεσες πόρτες για να επιβραδύνετε την εξάπλωση της πυρκαγιάς στο εσωτερικό του κτιρίου .
- Γεμίστε τις μπανιέρες , τις λεκάνες και τους κουβάδες έτσι ώστε να υπάρχει άμεσα εφεδρικό νερό .
- Συγκεντρωθείτε όλοι μαζί σε ένα χώρο .
- Προβλέψτε να έχετε ένα φακό και εφεδρικές μπαταρίες δίπλα σας σε περίπτωση που διακοπεί το ρεύμα .
- Αν το σπίτι σας είναι ξύλινη κατασκευή , αναζητήστε καταφύγιο σε γειτονικό κτιστό σπίτι .
- Αν διαταχθεί εκκένωση της περιοχής ακολουθήστε πιστά τις οδηγίες και τις διαδρομές που θα σας δοθούν .

Μόλις περάσει η πυρκαγιά

- Μόλις περάσει η πυρκαγιά βγείτε έξω από το σπίτι σας και σβήστε αμέσως τις μικροεστίες που παραμένουν .
- Ελέγχετε για τουλάχιστον 48 ώρες , ανά τακτά χρονικά διαστήματα , την περίμετρο και όλους τους εξωτερικούς χώρους του κτίσματος για πιθανές μικροεστίες και αναζωπυρώσεις .

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α72007) καθίσταται σαφές ότι το όργανο που αποφασίζει για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης του πληθυσμού λόγω αρμοδιότητας είναι ο Δήμαρχος, η περιοχή του οποίου πλήττεται και ο οποίος έχει και το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της

καταστροφής σε τοπικό επίπεδο ή ο αρμόδιος Περιφερειάρχης, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο κλπ.

Η λήψη της απόφασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 άρθ. 18 Ν 3613/2007, πρέπει να βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Στην προκειμένη περίπτωση, που αφορά δασικές πυρκαγιές, ο έλεγχος του φαινομένου και κατ' επέκταση η ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξή του, ανήκει στο Πυροσβεστικό Σώμα(Ν3511/2006). Στα πλαίσια αυτά αρμόδιος για την εισήγηση της οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου (παρ. 3, αρθ. 1 της Κ.Υ.Α.12030Φ. 109.1/10-5-1999).

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (Ν.2800/2000 ΦΕΚ 41/τευχ.Α, Ν.3511/2006 ΦΕΚ258/τευχ Α, ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999, ΦΕΚ 713/τευχ Β). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια εφαρμογής της παρ 3 του αρθ 4 της ΚΥ.Α.12030Φ. 109.1/10-5-1999 και του αρθ. 8 του Ν 2800/2000 έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών . Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή τους, όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση , με την τήρηση της τάξης , με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση , καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της παρουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή , αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών με σημαντική βαρύτητα . Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας , πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται η παρουσία μονάδων του ΕΚΑΒ , για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας , λόγω αρμοδιότητας (Ν 1579/85 ΦΕΚ 217/τευχ Α).

Νοείται ότι στις περιπτώσεις που η λήψη της απόφασης λαμβάνεται από τους αρμόδιους Δημάρχους, ο Περιφερειάρχης ή ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης συμμετέχει στην υλοποίησή της, με τα μέσα και τις υπηρεσίες που διαθέτει .

Η ενέργεια αυτή δεν έχει εφαρμογή σε εγκαταστάσεις των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας ή όταν αυτές διέπονται από ειδικότερες ρυθμίσεις όπως, νοσηλευτικά ιδρύματα, παιδικές εξοχές, κατασκηνώσεις, κ.τ.λ.

Στις περιπτώσεις αυτές οι αποφάσεις των διοικήσεών τους θα πρέπει να γνωστοποιούνται άμεσα στο Δήμαρχο, η περιοχή του οποίου πλήττεται, για λόγους καλύτερου συντονισμού του έργου της Πολιτικής Προστασίας, στη διαχείριση των συνεπειών και υποστήριξη του έργου των διοικήσεων από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης .

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα , το όργανο που εισηγείται και το όργανο που αποφασίζει κατά περίπτωση για την υλοποίησή της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, για λόγους προστασίας από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα εξής :

Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών **εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους** , που πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς , η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο .

Η δράση της απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της . Σε αντίθετη περίπτωση η δράση αυτή εύκολα μπορεί να προκαλέσει μεγαλύτερες συνέπειες – απώλειες και να μετατραπεί σε επιχείρηση διάσωσης , την ευθύνη της οποίας , έχει το Πυροσβεστικό Σώμα (παρ. β, του αρθ. 1 του Ν3511/2006).

Κατά συνέπεια η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προστασία τους , κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, ενώ **η διάσωση είναι δράση υποχρεωτική** και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών , ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, πλησίον ή εντός της φλεγόμενης περιοχής.

Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών , έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό , βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.

Η απομάκρυνση πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση , δηλαδή εντός του Δήμου που πλήττεται .

Οι χώροι που επιλέγονται για να συγκεντρωθούν οι πολίτες που απομακρύνονται με οργανωμένο τρόπο πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνση τους από το χώρο ή τους χώρους αυτούς .

Η καταγραφή και ταυτοποίηση των πολιτών που έχουν μεταφερθεί στους χώρους αυτούς και ο έλεγχος της κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει εξ αιτίας της καταστροφής (απώλεια συγγενικών προσώπων, κλπ) κρίνονται κατά περίπτωση απαραίτητες .

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Με βάση τις παραπάνω προϋποθέσεις και περιορισμούς και έχοντας υπόψη τη διεθνή εμπειρία και πρακτική στο σχεδιασμό για την εκτέλεση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών από μια περιοχή, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα .

Ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος , ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου έχοντας την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής, είναι ο μόνος αρμόδιος να εισηγηθεί την οργανωμένη απομάκρυνση . Στα πλαίσια αυτά , **προτείνει εγκαίρως και επακριβώς τα όρια της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση ,** με βάση την αναμενόμενη συμπεριφορά της πυρκαγιάς .

Το όργανο που αποφασίζει , έχοντας υπόψη την ανωτέρω σχετική εισήγηση , **καθορίζει άμεσα σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στο οποίο οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛ.ΑΣ, Π.Υ, Ε.Κ.Α.Β, υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας κ.τ.λ.).** Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η μεταξύ τους επικοινωνία , η συλλογή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα

κατάσταση , καθώς και ο συντονισμός τους . Επίσης παρέχει την δυνατότητα για άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς , στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για απομάκρυνση .

Εν συνεχεία **το όργανο που αποφασίζει** , πλαισιωμένο από τους επικεφαλής των φορέων που εμπλέκονται , πριν λάβει την απόφαση , **πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει και εξασφαλίσει** τα εξής :

- Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν.
- Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς.
- Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών.
- Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών , καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησης τους.
- Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας.
- Τη διασφάλιση επικοινωνιών μεταξύ των αρμόδιων φορέων.
- Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών που απομακρύνονται.
- Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή.
- Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών που απομακρύνθηκαν.

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων , οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται , όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινομένου, μπορούν να συγκαλούν άμεσα το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) προς υποβοήθηση του έργου τους .

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ
ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σε περίπτωση απόφασης της οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Θεσσαλονίκης , ακολουθώντας πάντα το σχέδιο δράσης , είναι το καθ' ύλην αρμόδιο για το συντονισμό των ενεργειών που κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίηση της δράσης .

Συγκεκριμένα προτείνεται η μετάβαση υπαλλήλων του Τμήματος για να συντονίζουν επί τόπου τις επί μέρους δράσεις , βοηθώντας ταυτόχρονα τους λοιπούς υπαλλήλους του Δήμου στην απομάκρυνση του πληθυσμού. Οι Υπηρεσίες του Δήμου που θα συμμετέχουν στην διαδικασία της οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού είναι :

- A) Η Διεύθυνση Ανακύκλωσης και Διαχείρισης Αστικών Απορριμμάτων
- B) Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος
- Γ) Η Διεύθυνση Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων
- Δ) Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας & Δημόσιας Υγείας
- E) Η αντίστοιχη Δημοτική Κοινότητα ή Ενότητα και
- ΣΤ) Η Δημοτική Αστυνομία

Με μέριμνα του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας θεωρείται σκόπιμο να δημιουργηθούν στο χώρο στον οποίο θα λάβει χώρα η οργανωμένη εκκένωση:

1. Ένα συντονιστικό κέντρο.
2. Ένας ή περισσότεροι, σταθμοί παροχής Α' Βοηθειών για τους πολίτες που απομακρύνονται .
3. Σταθμοί πληροφόρησης των πολιτών κατά μήκος της ή των διαδρομών που θα χρησιμοποιηθούν για την απομάκρυνσή τους, σε κομβικά σημεία, για να κατευθύνουν τα οχήματα και τους πολίτες προς τους προεπιλεγμένους χώρους συγκέντρωσης.
4. Δίκτυο τηλεπικοινωνιών για την άμεση και απρόσκοπτη επικοινωνία όλων των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση της απομάκρυνσης του πληθυσμού.

- Η απομάκρυνση του πληθυσμού θα γίνει και με την συνδρομή λεωφορείων που θα διαθέσει ο Ο.Α.Σ.Θ.
- Ο Δήμος Θεσσαλονίκης θα συνδράμει στην υλοποίηση της απομάκρυνσης του πληθυσμού με (6) λεωφορεία και δύο (2) ειδικά διαμορφωμένα οχήματα μεταφοράς Α.Μ.Ε.Α.
- Η Ελληνική Αστυνομία με την συνδρομή και της Δημοτικής Αστυνομίας, θα ελέγξουν εάν υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος, για τυχόν εναπομείναντες κατοίκους και θα φροντίσουν για την καταγραφή τους, εφόσον αρνηθούν τη διαδικασία της προληπτικής απομάκρυνσής για λόγους προστασίας τους.
- Η τροχαία θα μεριμνήσει ώστε να χρησιμοποιηθούν οι προεπιλεγμένοι οδοί για την απομάκρυνση του πληθυσμού.

Για τις παραπάνω δράσεις είναι απαραίτητος εξοπλισμός, ο οποίος υπάρχει ήδη διαθέσιμος ή είναι στις υποχρεώσεις του Δήμου να προμηθευτεί και να φυλάσσεται σε χώρο ασφαλή, εύκολα και γρήγορα προσβάσιμο, για την έγκαιρη μεταφορά αλλά και ανάπτυξή του στο χώρο που χρειάζεται.

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Από το Γραφείο Τύπου & Επικοινωνίας του Αυτοτελούς Τμήματος Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων θα δίνονται πληροφορίες στους δημότες για την εξέλιξη της πυρκαγιάς, την οργανωμένη απομάκρυνση, την αποφυγή πανικού, την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας, τους χώρους καταφυγής, τους σταθμούς Α΄ Βοηθειών, κλπ. Η ενημέρωση των δημοτών γίνεται με κάθε δυνατό τρόπο, αναλόγως των συνθηκών που επικρατούν (με δελτία τύπου και ανακοινώσεις που θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δήμου ή σε διάφορα σημεία της πόλης, με ανακοινώσεις σε ΜΜΕ κλπ).

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΠΟΥ ΓΕΙΤΝΙΑΖΟΥΝ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ

ΤΟΥΜΠΑ-ΜΑΛΑΚΟΠΗ: Προτεινόμενος τόπος προορισμού (σημείο καταφυγής) είναι το γήπεδο της Τούμπας (γήπεδο ΠΑΟΚ).

ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ: Προτεινόμενος τόπος προορισμού (σημείο καταφυγής) Καυτατζόγλειο Στάδιο.

ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ – ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ:

Προτεινόμενος τόπος προορισμού (σημείο καταφυγής) προτείνεται το Εθνικό Κολυμβητήριο.